

RIIGI TEATAJA

Nr. 56.

17. juunil 1938.

Nr. 56.

I.

- Art. 530. Otsus eksportvõi hinna kindlaksmääramisest.
531. Otsus lubada asutada Tallinna Tehnikaülikooli Keemia- ja Mäeteaduskonna juures Jaan Kark'i nimeline isiklik korraline professori praktilise geoloogia alal.
532. Otsus Tartu maakonna Avinurme vallast Peresaare uudismaa asunduse osa eraldamise ja Viru maakonna Tudulinna vallaga liitmise kohta.
533. Omavalitsustele kuuluva tulumaksuosa jaotamise määrus.
534. Otsus kinode liigitamiseks.
535. Kinode arvu ülemmäära määrus.
536. Siseministeeriumi vabateenijate koosseisu määruse muutmise määrus.
537. Määruse pensionikapitali valitsemise, arvepidamise, pensionikapitalimaksude tasumise ja pensionide ning ühekordsete toetusrahade väljamaksmise korra kohta muutmise määrus.
538. Sadamate administratiiv-piires Veeteede Talituse valdusel olevate riigi maa-alade, ehitiste ja seadiste kasutada andmise korra ja tingimuste määrus.
539. Sõjaministeeriumi poolt väljaantud jõuvankri juhtimise lubade ümbervahetamise kord.
540. Siseministri otsus nr. 1259-a.

II.

541. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 26.
542. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 27.
543. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 28.
544. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 29.
545. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 30.
546. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 31.
547. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 32.
548. Vabariigi Presidendi otsus nr. 24.

I.

530. Vabariigi Valitsuse otsus 1. juunist 1938.

I sordi eksportvõi hinnaks franko saatejaam määratakse 12. juunist 1938 kuni järgneva korralduseni Kr. 1.70 kilogrammi eest.

Alus: Võihinna kindlustamise seaduse muutmise seadus (RT 1937, 1, 1).

Peaminister K. Eenpalu.

Majandusminister L. Sepp.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

531. Vabariigi Valitsuse otsus 10. juunist 1938.

Lubada asutada Tallinna Tehnikaülikooli Keemia- ja Mäeteaduskonna juures Jaan Kark'i nimeline isiklik korraline professor praktilise geoloogia alal tingimusel, et sama teaduskonna juures asuv praktilise geoloogia määraline professor jääb täitmata kuni loodava isikliku korralise professuuri kehtivuseni ja et Tehnikaülikooli eelarves praktilise geoloogia määralisele professorile ettenähtud palgakrediit kasutatakse isikliku korralise professuuri palgakrediidiks.

Peaminister K. Eenpalu.

Haridusminister A. Jaakson.

Riigisekretär K. Terras.

532. Vabariigi Valitsuse otsus 10. juunist 1938 Tartu maakonna Avinurme vallast Peresaare uudismaa asunduse osa eraldamise ja Viru maakonna Tudulinna vallaga liitmise kohta.

Alus: Maakonnaseaduse (RT 1938, 43, 405) § 2 ja Vallaseaduse (RT 1937, 32, 310) § 2.

1. Eraldada Tartu maakonna Avinurme vallast ja liita Viru maakonna Tudulinna vallaga, arvates 1. juulist 1938, Peresaare uudismaa asunduse maaüksus Tagavaramaa lit. A, suurusega 12,15 ha, hinnatud maksustamiseks 5,75 puhtakasurubla.

2. Eelmises (I) punktis tähendatud maa-alaga lähevad üle Viru maakonnale ja Tudulinna vallale kõik seadustes ettenähtud avalikud õigused ja kohused selle maa-ala suhtes.

Peaminister K. Eenpalu.

Siseminister Rich. Veermäe.

Riigisekretär K. Terras.

533. Omavalitsustele kuuluva tulumaksuosa jaotamise määrus.

Alus: Tulumaksu seaduse § 91 ja 93.

I.

Tulumaksu seaduse § 91 põhjal omavalitsustele kuuluv osa tulumaksust ja viivituserahast jaotatakse üksikute omavalitsusüksuste vahel Määruses tulu- ja lisaärimaksu arvepidamise, aruandmise ja laekunud summade liiklemise kohta 17. jaanuarist 1934 nr. 12896 (RT 1934, 7, 59 osa V) ette nähtud korras ja tähtajaks järgmiselt:

Linnadele	%	Maakondadele	%	Valdadele	%
Tallinn	15,71	Harju	4,61	Harjumaa	2,31
Nõmme	1,72				
Keila	0,11				
Paldiski	0,10				
Tartu	6,71	Tartu	5,90	Tartumaa	2,95
Mustvee	0,32				
Otepää	0,23				
Elva	0,20				
Kallaste	0,18				
Jõgeva	0,13				
Narva	2,87	Viru	5,58	Virumaa	2,79
Rakvere	1,14				
Jõhvi	0,26				
Kunda	0,21				
Pärnu	2,32	Pärnu	3,59	Pärnumaa	1,79
Mõisaküla	0,25				
Sindi	0,21				
Kilingi-Nõmme	0,16				
Viljandi	1,34	Viljandi	3,06	Viljandimaa	1,53
Põltsamaa	0,30				
Suure-Jaani	0,12				
Mustla	0,11				
Valga	1,24	Valga	1,35	Valgamaa	0,67
Tõrva	0,30				
Võru	0,71	Võru	3,93	Võrumaa	1,97
Antsla	0,18				
Haapsalu	0,56	Lääne	3,58	Läänemaa	1,79
Kärdla	0,17				

Linnadele	%	Maakondadele	%	Valdadele	%
Kuressaare	0,51	Saare	2,68	Saaremaa	1,34
Petseri	0,49	Petseri	3,16	Petserimaa	1,58
Tapa	0,44	Järva	2,56	Järvamaa	1,28
Paide	0,37				
Türi	0,33				
Kokku	40 %	Kokku	40 %	Kokku	20 %

Valdadele kuuluva osa jaotavad maavalitsused eelnimetatud määruses ettenähtud tähtjaks üksikute valdade vahel vastavalt teisel üldrahvalugemisel kindlakstehtud elanikkude arvule.

II.

Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega. Samast ajast kaotab maksvuse Omavalitsustele kuuluva tulumaksuosa jaotamise määrus 27. maist 1937 (RT 1937, 45, 409).

Tallinnas, 10. juunil 1938.

Majandusminister L. Sepp.

Maksude Talituse direktor H. Kukk.

534. Siseministri otsus 9. juunist 1938 kinode liigitamiseks.

Alus: Kinoseaduse (RT 1938, 39, 356) § 3.

Liigitan kinod esietenduskinodeks, harilikeks kinodeks ja noortekinodeks järgmiselt:

1) esietenduskinod on:

- „Ars“, Tallinnas, Merepuiestee 10;
- „Bi-Ba-Bo“, Tallinnas, Viru 11;
- „Gloria-Palace“, Tallinnas, Vabaduse pl. 5;
- „Helios“, Tallinnas, Viru 4;
- „Modern“, Tallinnas, Tartu 4a;

2) noortekino on:

„Eesti Spordi Keskliidu Kadrioru Noortepargi kino“, Tallinnas, Koidula 21;

3) harilikud kinod on kõik teised, käesoleva otsuse p. 1 ja 2 loetlemata kinod.

Siseminister Rich. Veermaa.

Üldosakonna abidirektor Osk. Angelus.

535. Kinode arvu ülemmäära määrus.

Antud Siseministrilt kokkuleppel Haridusministriga 9. juunil 1938.

Alus: Kinoseaduse (RT 1938, 39, 356) § 4.

I.

Kinode arvu ülemmäära 1. juunist 1938 kuni 1. juunini 1941 määran järgmiselt:

Omaavalitsus	Ülemmäär	Ülemmäärast	
		esietendus- kinosid	noortekinosid
Tallinn	21	5	2
Tartu	8	—	1
Narva	6	—	1
Pärnu	4	—	1
Nõmme	3	—	—
Viljandi	3	—	1
Rakvere	3	—	1
Valga	2	—	—
Kõik teised linnad, igasühes	1	—	—
Vallad, igas alevikus	1	—	—

II.

Käesoleva määruse jõustumisega kaotavad kehtivuse Siseministri otsused kinode arvu ülemmäära määramiseks (RT 1935, 57, 531; 1936, 61, 526; 1937, 73, 618; 1937, 94, 763).

Siseminister Rich. Veermaa.

Üldosakonna abidirektor Osk. Angelus.

536. Siseministeeriumi vabateenijate koosseisu määruse muutmise määrus.

Antud Siseministrilt kokkuleppel Majandusministriga 9. juunil 1938.

Alus: Riigiteenijate tasude seaduse (RT 1935, 31, 262) § 5.

Siseministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus (RT 1937, 83, 689; 1938, 17, 155) muudetakse järgmiselt:

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Koosseisu täiendatakse.					
Politseitalitus.					
B. Asutised kohtadel.					
1. Prefektuurid.					
Kordnik	—	—	1	69.—	Teenistustasu, varustus, arstiabi ja maksud pensionikapitali makstakse lepingu alusel a.-s. Järva-kandi Tehaste poolt

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Kordnik	1	70.—	—	—	Teenistustasu, varustus, arstiabi ja maksud pensionikapitali makstakse lepingu alusel Riigi Trüki-koja poolt

Siseminister Rich. Veermäa.
Politseidirektor Joh. Sooman.

537. Määruse pensionikapitali valitsemise, arvepidamise, pensionikapitalimaksude tasumise ja pensionide ning ühekordsete toetusrahade väljamaksmise korra kohta muutmise määrus.

Antud Sotsiaalministri poolt 11. juunil 1938 kokkuleppel Majandusministriga ja Riigikontrolöriaga.

Alus: Pensioni seaduse § 10, 17, 18, 20, 155 ja IV osa (RT 1936, 76, 619 ja 1938, 39, 360).

I.

Määruse pensionikapitali valitsemise, arvepidamise, pensionikapitalimaksude tasumise ja pensionide ning ühekordsete toetusrahade väljamaksmise korra kohta (RT 1936, 92, 730) § 2, 5, 6, 7, 8 ja 18 muudetakse ja panakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 2. Pensionikapitali tulude ja kulude arvepidamine ning aruandmine korraldatakse alljärgnevate pensioniõiguslike isikute liikide järgi, mille kohaselt arvestatakse kõik pensionikapitali laekuvad ja kapitalist väljamakstavad summad:

- A liik — Pensioni seaduse § 1 p. 1—4 loendatud isikud, — välja arvatud need p. 3 ettenähtud isikud, kelle palk tasutakse erieelarvete summadest (Pensioni seaduse § 12), — ja § 1 p. 5 tähendatud isikuist riigiõppeasutiste õppejõud;
- B liik — Pensioni seaduse § 1 p. 5 tähendatud isikud, välja arvatud riigiõppeasutiste õppejõud;
- C liik — sama seaduse § 1 p. 7 ja 8 loendatud isikud ning need § 1 p. 3 ettenähtud isikuist, kelle palk tasutakse erieelarvete summadest;
- D liik — sama seaduse § 1 p. 6 ja 9 kuni 12 loendatud isikud;
- E liik — ohvitserid, sõjaväeametnikud ja üleajateenijad, kellele on pension määratud sõjaväelaste pensioniseaduste järgi;
- F liik — kõik teised E liigis loendamata sõjaväelased ja kaitseliitlased ning isikud, kellele riik maksab pensioni eriseaduste alusel, kui neis seadustes on ette nähtud, et nende alusel määratud pensionid ja ühekordsed toetusrahad makstakse Sotsiaalministeeriumi valitsemisel olevast pensionikapitalist.

§ 5. Pensionikapitali hoidmise, valitsemise ja arvepidamise alal, kui-võrd see Pensioni seaduses või käesolevas määruses ei ole määratud teisiti, kohaldatakse riigiasutiste ja -ettevõtete käsutada ning valitseda olevate erisummade ja eriotstarbeliste kapitalide kassa, arvepidamise ning aruandmise korra kohta kehtivaid üldisi eeskirju.

§ 6. Käesolevas paragrahvis näidatud asutised teatavad Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele asutistest ja ettevõtetest, kelle teenistuses seisavad Pensioni seaduse alla kuuluvad isikud:

- 1) avalikkudest õppeasutistest, välja arvatud riigiõppeasutised, ja avalikkude õppeasutiste õigustega erakoolidest kui ka õigusteta eraõppeasutistest — vastavad linna- ja maavalitsused ning vähemusrahvuste kultuuromaavalitsuslikud asutised;
- 2) kutsealastest omaavalitsustest ning asutistest ja ettevõtetest, kes ei ole riigiasutised või -ettevõtted, kuid kelle teenistuses on isikud, kellele vastavate seadustega on antud riigiteenijate õigused — kesk-asutised, kelle järelevalvele need asutised ja ettevõtted kuuluvad;
- 3) Tööstusliku töö seaduse põhjal asutatud kindlustusühingutest, haigekassadest ja nende liitudest — Töökaitse ja Sotsiaalkindlustuse Osakond.

Peale selle teatavad vastavad riigi keskasutised Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele nende järelevalvele kuuluvate riigiasutiste ja -ettevõtete erieelarvete olemasolust, mille summadest makstakse palka pensioniõiguslikkudele isikutele (Pensioni seaduse § 12 p. 1).

§ 7. Eelmises (6.) paragrahvis näidatud korras teatatud ning teiste Pensioni seaduse § 1 p. 5—12 loendatud asutiste ja ettevõtete kohta peab Tervishoiu ja Hoolekande Talitus nimestikku. Peale selle peab Tervishoiu ja Hoolekande Talitus nimestikku riigiasutiste ja -ettevõtete erieelarvete kohta, mille summadest makstakse palka pensioniõiguslikkudele isikutele. Nimestikku ei kanta riigiõppeasutisi.

Kõigist muudatustest esimeses lõikes tähendatud asutiste ja ettevõtete, samuti erieelarvete, nimestikkudes teatavad Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele samad asutised, kes on kohustatud esitama teateid § 6 alusel.

Tervishoiu ja Hoolekande Talituse poolt koostatud nimestikkude alusel avatakse iga asutise ja ettevõtte, samuti erieelarve, jaoks pensionikapitalimaksude korrapärase laekumise järelevalveks eriarve.

§ 8. Pensioni seaduse § 1 p. 5—12 tähendatud asutised ja ettevõtted, välja arvatud riigiõppeasutised, teatavad iga aasta 20. aprilliks Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele nende teenistuses olevate pensioniõiguslikkude isikute koosseisud ning palgamäärad sama aasta 1. aprilli kohta. Samuti teatavad riigiasutised ja -ettevõtted (Pensioni seaduse § 1 p. 3) iga aasta 20. aprilliks Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele nende pensioniõiguslikkude isikute, kelle palk makstakse erieelarvete summadest, koosseisud ning palgamäärad sama aasta 1. aprilli kohta. Õppejõudude palgad näidatakse teadetes kooliülalpidaja poolt makstava palga või palgaosa suurus. Teated esitatakse käesolevale määrusele lisandatud vorm nr. 1 järgi.

Eelmises lõikes tähendatud asutised ja ettevõtted teatavad aasta kestel Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele ka nende pensioniõiguslikkude isikute koosseisudes ja palgamäärades aset leidnud muudatustest, välja arvatud järgnevas lõikes ettenähtud erandid. Teated möödunud kalendrikuul aset leidnud muudatuste kohta esitatakse järgneva kuu 15. päevaks määrusele lisandatud

vorm nr. 2 järgi. Kui asutise või ettevõtte pensioniõiguslikkude isikute koosseisudes ja palgamäärades on aset leidnud suuremad muudatused, võib asutis või ettevõtte soovikorral vorm nr. 2 asemel esitada täielikud teated vorm nr. 1 järgi.

Õppejõudude, samuti isikute, kelle palk on normeeritud lühema kui kuuajalise tähtaja või tükitöö või mõlema alusel (Pensioni seaduse § 53), koosseisudes ja palgamäärades pärast 1. aprilli aset leidnud muudatustest ei teatata vorm nr. 2 järgi, vaid selle asemel esitatakse Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele täielikud teated nimetatud isikute koosseisude ja palgamäärade kohta vorm nr. 1 järgi järgmiselt: 1. juuli kohta — 20. juuliks; 1. oktoobri kohta — 20. oktoobriks; 1. jaanuari kohta — 20. jaanuariks.

Riigiasutised ja -ettevõtted (Pensioni seaduse § 1 p. 3) esitavad teateid vorm nr. 1 järgi Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele ka 1. oktoobril 1938 nende teenistuses olevate pensioniõiguslikkude isikute kohta, kelle palk maksatakse erieelarvete summadest. Need teated esitatakse 1. novembriks 1938.

Andmed teadetes (vorm nr. 1 ja 2) näidatakse vastavalt § 2 ettenähtud liikidele.

Vallavalitsused esitavad käesolevas paragrahvis näidatud teated maa-valitsuse kaudu, kes ühise teatelehega esitab andmed Tervishoiu ja Hoolekande Talitusele, näidates selles andmed iga valla kohta eraldi.

Tervishoiu ja Hoolekande Talitus registreerib saadud andmete alusel esimeses lõikes tähendatud asutiste ja ettevõtete pensioniõiguslikud teenistuskohad, pensioniõiguslikkude isikute palgasummad ja neile vastavad pensionikapitalimaksu kohustused.

§ 18. Pensioniõiguslikkude isikute ja asutiste ning ettevõtete pensionikapitalimaksud möödunud kalendrikuu palkadelt tasutakse, välja arvatud käesoleva paragrahvi kolmandas lõikes tähendatud erandid, järgneva kuu 15. päevaks Eesti Panka või tema osakonda Sotsiaalministeeriumi pensionikapitali jooksvale arvele, vastavalt käesoleva määruse § 2 ja 3 näidatud liikidele.

Riigiasutised, kes maksavad palka maksukäsuga, toimetavad pensionikapitalimaksu tasumist riigikulude kassa, arvepidamise ja aruandmise korra kohta kehtivates eeskirjades vastavatel juhtudel ettenähtud viisil.

Välisesindustes teenivate pensioniõiguslikkude isikute pensionikapitalimaksud möödunud kalendrikuu palkadelt tasutakse järgneva kuu 25. päevaks ja navigatsiooni tõttu merel viibivate ujuvabinõude meeskondade pensionikapitalimaksud kahe kuu jooksul pärast palgamaksmist.

Eeltoodud tähtaegadeks õiendamata pensionikapitalimaksud loetakse maksuvõlaks, millelt arvatakse viivitusraha 1% kuus, lugedes alanud kuu terveks kuuks.

II.

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 1938.

Sotsiaalminister O. Kask.

Tervishoiu ja Hoolekande Talituse direktor A. Mõttus.

538. Sadamate administratiiv-piires Veeteede Talituse valdusel olevate riigi maa-alade, ehitiste ja seadiste kasutata andmise korra ja tingimuste määrus.

Antud Teedeministri poolt 11. juunil 1938.

Alus: Sadamate seaduse (RT 1937, 84, 695) § 9.

I.

1. peatükk.

Üldeeskiri.

§ 1. Kaupade, materjalide ja metsasaaduste laadimiseks, lossimiseks ja paigutamiseks määratud maa-alade, ehitiste ja seadiste kasutata andmine soovijaile toimub sadamakapteni poolt.

Muude vabade maa-alade, ehitiste ja seadiste kasutata andmine toimub Veeteede Talituse poolt.

§ 2. Paragrahvis 1 nimetatud vara kasutata andmisel kohaldatakse Riigi varade seaduse eeskirju, kuivõrd käesoleva määru eeskirjad ei määra teisiti.

§ 3. Vara kasutata andmine toimub ilma enam- ja valikpakkumisteta.

§ 4. Vara kasutata andmise otsustajaks on:

- 1) sadamakapten, kui lepingu kestus on mitte üle 1 aasta ja tasu on kindlaks määratud avalikkude tariifidega või taksidega;
- 2) Veeteede Talituse direktor, kui leping on tähtajaga mitte üle 6 aasta ja aastane rendi- või üürisumma ei ületa 2.000 krooni;
- 3) Teedeminister — muil juhtudel.

§ 5. Vara kasutamine toimub selle vara rendile- või üürileandmise teel väärilise tasu eest, kui viimane pole kindlaks määratud avalikkude tariifidega või taksidega.

§ 6. Rendi- või üürilepingu tingimuste ja hinna määrajaks on ülem, kes otsustab vara kasutata andmise. Tasu määramise aluseks on vara senisest kasutamisest saadud tulu, viimasel ajal teiste samasuguste varade eest saadud rendi või üüri suurus ning rendihinna tõenäolik kujunemine tulevikus.

2. peatükk.

Laoplatside, laohoonete ja seadiste kasutata andmise kord ja tingimused.

§ 7. Laoplati antakse kasutamisele kogu oma suuruses. Osakaupa antakse laoplati kasutamisele ainult siis, kui ei ole takistusi platsi ülejäänud osa kasutamiseks.

§ 8. Juhul, kui üht ning sama laoplatsi soovivad rentida ühtaegu mitu isikut, siis on selleks esimeses järjekorras eesõigus isikul, kes samalaadilise kauba juures toimetab selle kauba eksportimist või importimist.

§ 9. Platsi kasutamiseks kuuks ajaks või üle selle sõlmitakse sadamakapteni ja rentniku vahel kirjalik leping. Lühema aja peale kirjaliku lepingu sõlmimine ei ole kohuslik ja seda asendab üldine rendiraamat, millesse märgitakse kõik rentimisse puutuvad tingimused ja andmed ning varustatakse rentniku allkirjaga. Rendilepingu tähtaja möödumisel lõpeb rendi-vahekord ette ütlemata.

§ 10. Renti maksab rentnik poolaasta viisi ette, kui rendiaeg on 6 kuud või üle selle, ja kogu rendiaja eest ette, kui see on alla 6 kuu.

§ 11. Laoplatsi kasutamine peab toimuma vastavalt kehtivaile seadustele ja määrustele. Platsi puhastamine ja korrashoidmine vastavalt tervishoiunõudeile toimub rentniku poolt ja kulul sadamakapteni järelevalvel.

§ 12. Kui rendile antud laoplatsi läheb tarvis riigiasutistele kas riigikaitselisel või administratiivsel otstarbel, siis rentnik on kohustatud laoplatsi nõutud ulatuses vabastama ja andma tagasi sadamakaptenile kahe kuu jooksul arvates kirjaliku nõudmise kättesaamise päevast, kusjuures kasutamata jäänud aja eest ettemakstud rendiraha makstakse rentnikule tagasi tema nõudmisel.

§ 13. Sooviavaldus elektritõstekraana kasutamiseks tuleb esitada sadamakaptenile kirjalikult või suusõnaliselt ja see peab sisaldama andmeid kauba nimetuse, üksikute kolide maksimaalse kaalu, kraana kasutamise aja ja koha kohta.

§ 14. Eesõigus elektritõstekraana kasutamiseks on laeval, mis lossib sillal asetsevaisse aitadesse või vagunisse, kuhu laeva poom ei ulatu, või laadib neist, ja kinnitatud sõiduplaani järgi sõitval liinilaeval, kui sooviavaldus kraana saamiseks on esitatud hiljemalt eelmisel päeval kell 14.

Elektritõstekraana antakse kasutada esimeses järjekorras sellele laevale, mis jõuab varem kohale.

§ 15. Sadamakaptenil on õigus katkestada elektritõstekraana kasutamist laevale, mis lossib vooridele või laadib neist, ja anda kasutada kraana aitadesse või vaguneisse lossivale laevale.

§ 16. Elektritõstekraana antakse kasutada tõstevalmis olekus. Tõstetööde juures vajalikud tööjõud, peale kraanajuhi, ja stropid muretseb kraana kasutaja.

§ 17. Elektritõstekraanat võib kasutada ainult kaupade ühest kohast teise tõstmiseks; kaupa kraanaga vedada või jätta kraana otsa rippuma kauem, kui see on tarvilik kauba teisele kohale tõstmiseks, võib ainult sadamakapteni eriloal.

Tõstetöid takistavail asjaolude puhul, nagu kauba asumine väljaspool kraana tõsteulatust, tõstevaieri liikumise takistamine laevaosade poolt ja kraana ülenormi koormamine, on kraanajuhil õigus katkestada tõstmist kuni takistuste kõrvaldamiseni.

§ 18. Elektritõstekraana töötundideks loetakse aeg, millal kraana on kaubaomaniku käsutuses, nii et seda ei saa anda kellegi teise käsutusse.

§ 19. Sadamas asuvaid laohooneid võib kasutada laevadele laaditavate ja laevadelt lossitavate kaupade paigutamiseks.

Lõhkeaineid, bensiini ja muid plahvatavaid aineid ja õlisid ei ole lubatud paigutada lattu, kui ladu ei ole selleks eriti määratud.

§ 20. Kaupade ajutiseks paigutamiseks määratud laoplatside kasutamise eest võetakse renti:

1) Tallinna Vana-sadamas:

a) kui leping on sõlmitud vähemalt 3 kuule — 8 senti ruutmeetritl kuus; b) kui leping on sõlmitud vähemalt 1 kuule — 10 senti ruutmeetritl kuus; d) kui ei ole sõlmitud kirjalikku lepingut — 15 senti ruutmeetritl kuus.

2) Tallinna Uus-sadamas:

- a) kui on sõlmitud kirjalik leping vähemalt 3 kuule, I järgu platsi eest — 6 senti, II järgu platsi eest — 5 senti ja III järgu platsi eest — 4 senti ruutmeetritl kuus; b) alla 3 kuu väljarenditavate platside eest, I järgu platsi eest — 8 senti, II järgu platsi eest — 6 senti ja III järgu platsi eest — 5 senti ruutmeetritl kuus.

Eelmistes punktides tähendatud laoplatside rendisumma alammääraks on 1 kroon.

Sadamakapteni loal on lubatud laoplatsti kasutada tasuta, kui laevadest või vaguneist, või ümberpöörduvalt, laaditav kaup ei asu platsil üle 24 tunni. Kauba platsil hoidmise eest üle 24 tunni arvestatakse maksustamisel ka esimesed 24 tundi.

3) Teistes riigisadamais:

laevalt lossitud või laevale laadimiseks sadamasillale paigutatud kaupade ruumi eest ei võeta tasu esimese 48 tunni jooksul. Sillal üle 48 tunni seisnud metsamaterjalidelt võetakse renti 1 sent ruutmeetritl ja teistelt kaupadelt 2 senti iga 100 kg-lt iga järgmise 24 tunni kohta. Laoplatsidele paigutatud kaupadelt võetakse renti 2 senti ruutmeetritl kuus. Laevale laadimiseks laoplatstile paigutatud kaupade ruumi eest ei võeta tasu esimese 24 tunni jooksul. Silla või laoplatsti rendisumma alammääraks on 10 senti. Rendisumma arvutamisel loetakse poolikud aja-, mõõt- ja kaaluüksused täisüksusiks.

§ 21. Ehitiste ja seadiste kasutamise eest võetakse renti:

1) Tallinna sadamas:

a) tõmbemasina kasutamise eest laadimis- ja lossimisseadiste proovimiseks — 2 krooni tund; tasu alammääraks on 10 krooni; b) käsitõstekraana kasutamise eest Uus-sadamas — 1 kroon tund; tasu alammääraks on 1 kroon.

2) Loksa sadamas:

ellingi sepikoja kasutamise eest — 1 kroon laeva kohta päevas, kusjuures iga alanud päev loetakse terveks päevaks.

3) Sõru sadamas:

a) raudtee-vagonettide kasutamise eest — küttepude, propside, paberipude, lattide, teivaste jne. veo eest — 8 senti ruumimeetrilt ning laudade ja muu saetud metsamaterjali veo eest — 10 senti ruumimeetrilt või 14 senti tihumeetrilt; kaubakaalu järgi, igalt kaubalt — 4 senti iga 100 kg pealt; b) käsivintsi kasutamise eest — 10 senti tund.

Kasutamistasu arvutamisel loetakse poolikud aja-, mõõt- ja kaaluüksused täisüksusiks. Kui kaubakaalu või mahtu ei ole võimalik kindlaks teha, siis võetakse tasu metsamaterjalidelt — 20 senti ja muult kaubalt — 35 senti vagoneti igakordse kasutamise eest.

Vagoneti koorma kaalu ülemmääraks on 1000 kg ja tasu alammääraks 5 senti.

4) Orissaare, Triigi, Taaliku, Suursadama, Heltermaa ja Sõru sadamas võetakse lattu paigutatud kaupadelt tasu — 2 senti igalt 100 kg-lt ööpäevas.

Kasutamistasu arvutamisel loetakse poolikud aja- ja kaaluüksused täisüksusiks. Lao kasutamise tasu alammääraks on 5 senti.

- 5) Triigi sadamas võetakse tasu lauta paigutatud sarvloomadelt ja hobuseilt — 5 senti; lambait, vasikait ja sigadelt — 2 senti ööpäevas.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Teedeminister N. Viitak.

Veeteede Talituse direktor E. Avik.

539. Sõjaministeeriumi poolt väljaantud jõuvankri juhtimise lubade ümbervahetamise kord.

Antud Teedeministri poolt kokkuleppel Sõjaministriga 13. juunil 1938.

Alus: Jõuvankrite seaduse § 22 ja 38 (RT 1936, 45, 364 ja 1938, 31, 254).

§ 1. Sõjaväe või Sõjaministeeriumi poolt ilma jõuvankrijuhi kutsetunnistusest või praktilise katse tunnistusest käesoleva määruse kehtima hakkamiseni sõjaväes või Sõjaministeeriumis teenivaile ohvitseridele, sõjaväeametnikele, üleajateenijatele ja erateenijatele väljaantud jõuvankri juhtimise load vahetatakse Sõjaministeeriumi poolt kuni 1. aprillini 1939 ilma uute katseteta Jõuvankrite seaduse § 18 p. 2, 3, 4, 5 ja 6 ettenähtud lubade vastu.

Eelmises lõikes ettenähtud alustel vahetatakse jõuvankri juhtimise load vastavalt III ja V liigi juhtimislubade vastu isikuile, kes on pidevalt juhtinud jõuvankreid, kuna juhtimisload, mis on välja antud jõuvankri juhtimiseks isiklikuks tarbeks, vahetatakse ümber vastavalt IV ja VI liigi juhtimislubade vastu isikuile, kes juhtisid jõuvankreid isiklikuks tarbeks.

Kui eelmistes lõigetes ettenähtud III liigi juhtimisloa saamist õigustava sõjaväe jõuvankri juhtimise loa omanikul on väeosa (asutise) ülema tõendus vähemalt üheaastase autojuhtimise praktika kohta, siis on säärasel isikul õigus saada II liigi juhtimisluba.

§ 2. Esimeses paragrahvis ettenähtud korras ümbervahetatud juhtimislubadele loa väljaandja teeb märkuse: II ja III liigi lubadele — „Antud välja kutsetunnistusest. Alus RT 1938“ ning IV ja VI liigi lubadele — „Antud välja praktilise katse tunnistusest. Alus RT 1938“. Märkus tõendatakse eraldi väljaandja allkirjaga ja pitseriga.

Eelmises lõikes ettenähtud märkused tehakse ka nendele juhtimislubadele, mis § 1 põhjal ümbervahetatud lubade alusel välja antakse pärast 1. aprilli 1939 Jõuvankrite seaduse § 21 p. 1 või 2 korras.

§ 3. Sõjaministeeriumi poolt kutsetunnistuse või praktilise katse tunnistuse põhjal kuni käesoleva määruse jõustumiseni väljaantud jõuvankri juhtimise load on kehtivad — loaomaniku Sõjaministeeriumis või sõjaväes teenimise aja vältel — Jõuvankrite seaduse § 37 kohaselt.

§ 4. Sõjaministeeriumi või sõjaväe teenistusest lahkujalt, kellele Sõjaministeeriumi poolt on kutsetunnistuse või praktilise katse tunnistuse põhjal välja antud jõuvankri juhtimise luba, võetakse teenistusest lahkumisel see luba ära selle väeosa või asutise ülema korraldusel, kelle vahetus alluvuses

loaomanik teenis. Loa äravõtmisel tehakse loaomaniku kutsetunnistusele või praktilise katse tunnistusele märkus äravõetud juhtimisloa liigi, numbri, väljaandmise ja äravõtmise aja ning loa väljaandnud ja loa äravõtnud asutise kohta; samuti märkus selle kohta, kas loaomanik on või ei ole kohustatud jõuvankri juhtimisel kandma prille.

Sõjaministeeriumi või sõjaväe teenistusest lahkujalt, kes on omandanud juhtimisloa käesoleva määruse § 1 korras, teenistusest lahkumisel luba ära ei võeta.

§ 5. Sõjaministeeriumi või sõjaväe teenistusest lahkunule antakse jõuvankrite registrimisasutise poolt uus vastav juhtimisluba.

Selleks esitab loasoovija jõuvankrite registrimisasutisele sellekohase sooviavalduse, milles peab olema märgitud sooviavaldaja nimi ja perekonnanimi, sünniaeg, elukoht ja soovitava juhtimisloa liik.

Sooviavaldusele peab olema juurde lisatud jõuvankrijahi kutsetunnistus või praktilise katse tunnistus ühes tõestatud ärakirjaga ja kaks päevapilti suurusega $4\frac{1}{2} \times 6$ sm.

Käesoleva määruse § 1 nimetatud isikute sooviavaldusele peab olema juurde lisatud kutsetunnistuse või praktilise katse tunnistuse asemel sama paragrahvi korras väljaantud jõuvankri juhtimise luba.

Kui loasoovija Sõjaministeeriumi või sõjaväe teenistusest lahkumisest on möödunud üle ühe aasta, siis peab sooviavaldusele olema juurde lisatud veel registrimisasutise poolt määratud arsti tunnistus.

Loa väljaandmisel tehakse loasaaja kutsetunnistusele või praktilise katse tunnistusele märkus väljaantud loa liigi, numbri, väljaandmise aja ja väljaandja asutise kohta. Kui sooviavaldusele on juurde lisatud käesoleva määruse § 1 korras väljaantud juhtimisluba, siis uue loa väljaandmisel lisatakse see juhtimisluba loasaaja avalduse juurde.

Jõuvankri juhtimise I liigi loa saamiseks nõutakse peale Jõuvankrite seaduse elluviimise määruses ettenähtud autojuhtimise praktika alammäära veel üheaastast autojuhtimise praktikat jõuvankrite registrimisasutise poolt väljaantud II liigi juhtimisloaga.

§ 6. Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

§ 7. Käesoleva määruse jõustumisega kaotab kehtivuse Kaitseministeeriumi või kaitseväe poolt väljaantud jõuvankri juhtimislubade ümbervahetamise kord (RT 1936, 102, 833).

13. juunil 1938.

Teedeminister N. Viitak.

Maanteede Talituse direktor ins. M. Grasberg.

540. Siseministri otsus nr. 1259-a.

14. juunil 1938.

Vaadatud läbi Viljandi-Pärnu prefekti poolt 13. juunil s.a. nr. 228-ü all esitatud Pärnu-Viljandi Sõjaväeringkonna ülema kirja 10. juunist s.a. nr. 430 ja arvesse võttes, et reservlaste õppustelt vabastamise ja sundkorras kasutamisele võetud veo- ja liikumisvahendite kodanikkudele tagasi andmise

päeval 20. juunil s.a. korra alalhoidmise mõttes on tarvilik Pärnu linnas alkoholiste jookide müügi keeld maksma panna, Alkoholimüügi seaduse (RT 1935, 16, 154) § 4 põhjal otsustasin: alkoholiste jookide müük Pärnu linnas asuvates alkoholiste jookide müügikohtades, välja arvatud Ranna-hotell ja Suvekasiino, sulgeda 20. juunil 1938 kella 8 kuni kella 20.

Siseministri eest ministri abi A. Tuulse.

Politseidirektor Joh. Sooman.

II.

541. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 26.

9. juunil 1938.

Panen Välisminister K. Selter'i komandeerimise ajaks Riiga Välisministri ülesanded Majandusminister L. Sepp'ale, arvates 10. juunist kuni Välisministri tagasijõudmiseni.

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

542. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 27.

9. juunil 1938.

Panen Sotsiaalminister O. Kask'i välismaale komandeerimise ajaks Sotsiaalministri ülesanded Haridusminister A. Jaakson'ile, 14. juunist 1938 arvates kuni Sotsiaalministri tagasijõudmiseni.

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

543. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 28.

11. juunil 1938.

Panen Põllutööminister A. Tupits'i komandeerimise ajaks Taani Põllutööministri ülesanded Siseminister R. Veermaa'le, arvates 14. juunist kuni Põllutööministri tagasijõudmiseni.

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

544. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 29.

11. juunil 1938.

Nimetan Välisministeeriumi alal, 15. juulist 1938 arvates senise Pariisi saatkonna nõuniku Georg Meri Väliskaubanduse Osakonna direktoriks.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

K. Selter
Välisminister.

545. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 30.

11. juunil 1938.

Kinnitan mäeinsener Jaan Kark'i Tallinna Tehnikaülikooli Keemia- ja Mäeteaduskonna praktilise geoloogia professuurile isiklikuks korraliseks professoriks, arvates 1. juulist 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Jaakson
Haridusminister.

546. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 31.

11. juunil 1938.

Kinnitan mäeinsener Artur Aleksander Linholm'i Tallinna Tehnikaülikooli Keemia- ja Mäeteaduskonna mäetööde professuurile adjunktprofessori kohustetäitjaks neljaks aastaks.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Jaakson
Haridusminister.

547. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 32.

11. juunil 1938.

Kinnitan dr. ins. Karl Vöhrmann'i Tallinna Tehnikaülikooli Ehitus- ja mehaanikateaduskonna mehaanilise tehnoloogia professuurile erakorraliseks professoriks, arvates 1. jaanuarist 1939.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Jaakson
Haridusminister.

548. Vabariigi Presidendi otsus nr. 24.

11. juunil 1938.

Asutada Väimela Põllutöö- ja Karjatalitajatekooli juurde Võru Maa-valitsuse poolt ülalpeetav nelja-aastase õppeajaga Väimela Põllunduskeskkool, arvates 1. augustist 1938, ja võtta nimetatud kooli õppejõudude palgad riigi kanda Õppejõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses. Ühtlasi jätta Haridusministrile õigus korraldada nendesse koolidesse õpilaste vastuvõttu kas üle aasta või igal aastal.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Jaakson
Haridusminister.